

Državni izpitni center

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

SLOVENŠČINA

==== Izpitna pola 2 ====

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Sreda, 29. maj 2019

SPLOŠNA MATURA

Popravljená moderirana različica

Izpitna pola 2

Razčlemba izhodiščnega besedila

Splošna navodila

Polovičnih točk ni.

Kandidat dobi točko za jezik samo, če so **vsi odgovori** v nalogi **vsebinsko in jezikovno pravilni**. Vsebinsko napačen in jezikovno pravičen odgovor je 0 točk. Če točkovanje v posamezni nalogi ni posebej razčlenjeno (1 + 1 ...), velja pravilo »vse ali nič«. Neupoštevanje navodil (npr. obkrožitev večjega števila odgovorov od predpisanega) se točkuje z 0 točkami.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
1.	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ ob razglasitvi velike avstrijske državne nagrade (pisatelju Florjanu Lipušu)/ob razglasitvi prejemnika velike avstrijske državne nagrade/(najvišjega) avstrijskega kulturnega priznanja (za leto 2018) 	<p><i>Neustrezne rešitve:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ ob podelitvi/prejemu velike avstrijske državne nagrade/ob nominaciji/predlogu za nagrado 	
Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
2.	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ publicistično poročilo 		
Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
3.	2	<p><i>Po smislu, npr.:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ V treh okvirjih so (dodatni) podatki/(dodatne) informacije/(dodatna) pojasnila (o pisateljih/o Florjanu Lipušu in Petru Handkeju)./So v vlogi (dodatnih) ponazoril o pisateljih ter njunem delu in življenju./Imajo ponazarjalno vlogo. 	<p><i>Neustrezne rešitve:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Pritegneto bralece./Poživijo/ Popestrijo/Razčlenijo besedilo./ Da vizualno predstavijo pisatelja./ Imajo predstavitevno/opisovalno/ razlagalno/obveščevalno ... vlogo. 	1 točka za navedbo vloge + 1 točka za jezikovno pravilnost povedi.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
4.	3	<p>Po smislu, npr. trije od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ slovenščina na avstrijskem Koroškem postaja enakopravna z nemščino ♦ manjša napetost med dojemanjem preteklosti in prihodnosti ♦ zaničan slovenski jezik je dobil več pozornosti/širšo pozornost ♦ Avstrija tudi slovenski jezik zaznava/priznava kot del svoje kulture in umetnosti ♦ ustvarjalcu in slovenskemu okolju na avstrijskem Koroškem sta s tem izkazana posebna čast in priznanje ♦ več je možnosti za uveljavitev jezika in pisatelja na evropskem in svetovnem knjižnem trgu ♦ poklon/priznanje avstrijske države slovensko piščočemu pisatelju ♦ nagrada je za Florjana Lipuša priznanje, da je dober pisatelj 		1 + 1 + 1

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
5.	2	<p>Po smislu, npr.:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Ker je bil predpogoj za nagrado, da pisatelj piše v nemščini, (Lipuš pa piše v slovenščini)/Ker Lipuš ne piše v nemščini, ampak v slovenščini./Ker je bil predpogoj za nagrado pisanje v nemščini./Ker Lipuš piše samo v slovenščini. 		1 točka za odgovor + 1 točka za jezikovno pravilnost odgovora.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
6.	3	<ul style="list-style-type: none"> ♦ naklonjeni <p>Dva od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ čudovit trenutek/izrazil je upanje/Upam, da imajo ti trenutki prihodnost/Hvaležen sem/končno (je prišlo do uvida)/resnično sem vesel 		1 1 + 1, če je kandidat podčrtal <i>naklonjeni</i> .

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
7.1.	2	<p><i>Po smislu, npr.:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ sodobnika: ki živita/ustvarjata v istem času/obdobju/isti dobi ♦ stilist: kdor piše jezikovno in slogovno dovršeno/kdor v literarnem delu dobro/učinkovito uporablja izrazna in oblikovna sredstva/jezikovna in slogovna sredstva 	<p>Še sprejemljive rešitve:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Kdor piše v dobrem/bogatem/izjemnem/prefinjenem slogu/stilu./Kdor piše v dobrem jeziku in slogu/stilu./Kdor uporablja izviren/dober jezik./Kdor dobro piše. 	1 + 1
7.2.	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ 2./2 ♦ v publicističnih (besedilih) 		1 + 1
Skupaj	4			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
8.	3	<ul style="list-style-type: none"> ♦ NI ♦ ozek, dolg ♦ JE ♦ samoglasnik u ♦ JE 		1 točka za 3 in 4 pravilne podčrtave, 2 točki za 5 pravilnih podčrtav, 3 točke za 6 pravilnih podčrtav.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
9.	3	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Rodil <u>se</u> je leta 1942 v Grebinju na avstrijskem Koroškem, od leta 1944 <u>do</u> 1948 <u>je</u> živel v Vzhodnem Berlinu. 		1 točka za 4 in 5 pravilnih podčrtav, 2 točki za 6 in 7 pravilnih podčrtav, 3 točke za 8 pravilnih podčrtav. Vsaka napačna podčrtava izniči eno pravilno, do 0 točk.
	1	♦ breznaglasnice/naslonke/klitike	<p>Neustrezni rešitvi:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ nenaglasnice/breznaglasniki 	
Skupaj	4			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
10.	4	Tri od: ♦ poznavalca ♦ neobstojni polglasnik/izpad polglasnika/-e-/izpad samoglasnika -e- ali ♦ preglas ♦ Lojzeta ♦ daljšanje osnove (s -t-) ♦ daljšanje osnove (z -f-) ali ♦ preglas ♦ ljudi ♦ nadomestna osnova (v množini) ♦ naglas se pomakne na osnovi ♦ jezik/jezikom	Neustrezne rešitve: ♦ izpad e/e-ja/samoglasnika e	1 točka za izpis treh ustreznih samostalnikov, 1 + 1 + 1 za opis posebnosti.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
11.	2	♦ visoko višje ♦ zavednemu zavednejšemu najzavednejšemu		1 + 1 za v celoti pravilno vrstico.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
12.	2	♦ trideset tisoč ♦ prvega ♦ glavni ♦ vrstilni		1 točka za 2 pravilni rešitvi.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
13.1.	3	♦ dovršni/dov. ♦ nedovršni/nedov. ♦ nedovršni/nedov. ♦ odzivali so se ♦ sprejme ♦ dobi		1 točka za dva pravilna vpisa.
13.2.	2	♦ Lipuš je za Prvi program Radia Slovenija v odzivu povedal, da avstrijsko kulturno priznanje za literaturo sprejema z zadoščenjem.		1 točka za pravilno pretvorbo dobesednega navedka + 1 točka za jezikovno pravilnost povedi.
Skupaj	5			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
14.	4	<ul style="list-style-type: none"> ◆ nagrajevalec ◆ nagrajenec ◆ nagraditi ◆ nagrajevanje ◆ nagradica ◆ izpeljanke 		1 točka za 2 in 3 pravilne tvorjenke, 2 točki za 4 pravilne tvorjenke, 3 točke za 5 pravilnih tvorjenk.
				1

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
15.1.	3	<ul style="list-style-type: none"> ◆ predpogoj, polpretekli, soustvarjalen, avstrijsko-slovenski, nekonvencionalen 		1 točka za 2 in 3 pravilne podčrtave, 2 točki za 4 pravilne podčrtave, 3 točke za 5 pravilnih podčrtav. Vsaka napačna podčrtava izniči eno pravilno, do 0 točk.
15.2.	2	<i>Po smislu, npr.:</i> <ul style="list-style-type: none"> ◆ ker je priredna zloženka/tvorjenka/zloženka/tvorjenka iz priredne skladenjske podstave 		
Skupaj	5			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
16.1.	4	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Lipušev za kresnika nominirani zadnji roman Gramoz je lani izšel pri založbi Litera. 		1 točka za vsak v celoti pravilno podčrtani stavčni člen.
16.2.	4	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Lipušev zadnji roman Gramoz, ki je (bil) nominiran za kresnika, je lani izšel pri založbi Litera. ◆ dvostavčna ◆ podredno ◆ podredje s prilastkovim odvisnikom 		1 točka za ustrezno pretvorbo + 1 točka za jezikovno pravilnost povedi. Naloga 16.2. se ocenjuje, če je pretvorba pravilna. 1 točka za prva dva pravilna odgovora + 1 točka za tretji pravilen odgovor, če sta prva dva odgovora pravilna.
Skupaj	8			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
17.	3	<ul style="list-style-type: none"> ♦ da bi nagrado prejel Lipuš: prilastkov (odvisnik) ♦ ki je pri pisanju zavezan materinščini: prilastkov (odvisnik) ♦ ker je bil predpogoj za prejem nagrade pisanje v nemščini: vzročni/prislovnodoločilni/prislovni (odvisnik) ♦ čeprav ta ni materni jezik vseh državljanov Republike Avstrije: dopustni/prislovnodoločilni/prislovni (odvisnik) 		1 točka za 2 pravilni določitvi, 2 točki za 3 pravilne določitve, 3 točke za 4 pravilne določitve.
Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
18.	4	<p><i>Po smislu, npr.:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ , saj je bila nagrada podeljena slovenskemu pisatelju. ♦ , ampak je pomembna tudi za slovensko okolje na Koroškem./, ♦ , ampak tudi za slovensko okolje na Koroškem. ♦ , zato si je nagrado resnično zaslužil. 		1 + 1 + 1 za ustrezne dopolnitve, 1 točka za jezikovno pravilnost vseh povedi.
Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
19.	3	<ul style="list-style-type: none"> ♦ S/ S/ + S / S 		Napačna S-struktura s pravilnim številom stavkov 1 točka.
Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
20.1.	2	<p><i>Po smislu, npr.:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ (literarna/književna) nagrada, ki se podeljuje za (najboljši slovenski) roman (preteklega leta) 		
20.2.	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ JE ♦ poimenovanja nagrad pišemo z malo začetnico (, če se ne začnejo s svojim pridevnikom iz lastnega imena)/je (stvarno) občno ime 		1 1
Skupaj	4			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljive/delno pravilne/ neustrezne rešitve	Dodatna navodila
21.	4	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Delo ♦ z nadpomenco ♦ z osebno glagolsko obliko/morfemsko navezovanje/z morfemom ♦ z (osebnim/s samostalniškim) zaimkom/pozaimljanje 		1 točka za izpis pravih naveznikov, 1 + 1 + 1 točka za vrsto navezovanja.

Naloga**22.****Primer besedila**

NA DUNAJU ZAZVENELA SLOVENSKA BESEDA

(Andrej/Andreja Novak)

Na Dunaju je bila 1. oktobra 2018 podeljena velika državna nagrada Republike Avstrije za pomembne dosežke v arhitekturi, likovni umetnosti, književnosti in glasbi. Letos jo je kot prvi zamejski pisatelj z avstrijske Koroške prejel Florjan Lipuš za svoje književno ustvarjanje. To je veliko priznanje zanj in za slovenski jezik ter književnost na Koroškem, saj je nagrado prvič dobil pisatelj, ki ne piše v nemščini.

Nagrado je podelil avstrijski minister za kulturo Gernot Blümel, ki je v utemeljitvi nagrade poudaril, da je Florjan Lipuš izjemen pisatelj, ki je s svojim delom pomembno obogatil avstrijsko književnost, in da ima v Avstriji tudi drug jezik, ne le nemščina, svojo domovino kot literarni jezik. Slavnostni govornik Peter Handke pa je v svojem govoru izpostavil kakovost in slogovno izjemnost Lipuševih besedil. Po podelitvi so vsi prisotni lahko prislunhlii odlomkom iz romana Zmote dijaka Tjaža ter koncertu dunajskih filharmonikov. (A. N.)

(Andrej/Andreja Novak)

Naloga	Točke	Merila	Dodatna navodila
22.			
Zgradba	1	♦ naslov besedila in navedba sporočevalca	
	1	♦ smiselna razporeditev besedila (členjenost besedila)	
Skupaj	2		
Vsebina	1	♦ kraj in čas dogodka	
	1	♦ vzrok za dogodek (podelitev nagrade)	
	1	♦ poimenovanje nagrade	
	1	♦ utemeljitev nagrade	
	do 3	♦ predstavitev dogajanja (npr. kdo je podelil nagrado, slavnostni govorniki, kulturni program)	
	7		
Slogovna ustreznost	do 4	♦ npr. prevladujoča objektivna predstavitev dogodka, ustreznost (knjižni jezik), koherenca (ustrezna pomenska povezanost povedi), kohezija (uporaba ustreznih sredstev za izražanje ponovljenega podatka ...), neupoštevanje načel dobrega sloga (natančnost, jedrnatost ...)	Za vsako sestavino uradnega besedila odštejemo 1 točko do 0 točk. Za vsako vrsto napak odštejemo 1 točko, do 0 točk. Če besedilo ne obsega 60 besed, slogovno ustreznost točkujemo z do 2 točkama. Če je v naslovu beseda poročilo, odštejemo 1 točko.
	4		
Skupaj	4		
Jezikovna pravilnost	do 5		Za vsako napako odštejemo 1 točko, do 0 točk. Če besedilo ne obsega 60 besed, jezikovno pravilnost točkujemo z do 2 točkama.
	5		
Skupaj	18		

Skupno število točk izpitne pole 2: 90